

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Psychologia twórczości
	angielskim	Psychology of Creativity

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE KSZTAŁCENIA

1.1. Sekcja ¹	Sztuki
1.2. Dyscyplina ²	Sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki
1.3. Forma kształcenia	Stacjonarna
1.4. Poziom kształcenia	Szkoła Doktorska
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr Maciej Zdanowicz
1.6. Kontakt	maciej.zdanowicz@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Rodzaj przedmiotu ³	przedmiot specjalistyczny w dyscyplinie Sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki
2.2. Język wykładowy	polski

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć ⁴	wykład	
3.2. Liczba godzin ⁵	15	
3.3. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.4. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.5. Metody dydaktyczne	Metody podające: wykład, objaśnienie Metody problemowe: dyskusja Metody eksponujące: pokaz z wykorzystaniem nowych technologii	
3.6. Wykaz literatury	podstawowa	R. Arnheim, <i>Myślenie wzrokowe</i> , Gdańsk 2013 A. D'Allea, <i>Metody i teorie historii sztuki</i> , Kraków 2008 H. Lang, <i>Język i nieświadomość: podstawy teorii psychoanalitycznej Jacques'a Lacana</i> , Gdańsk 2005 E. Nęcka, <i>Psychologia twórczości</i> , Gdańsk 2001 G. Pollock, <i>Psychoanalysis and the Image: Transdisciplinary Perspectives</i> , Hoboken 2006 S. Popek, <i>Psychologia twórczości plastycznej</i> , Kraków 2010 J. Sayers, <i>Freud's Art: Psychoanalysis Retold</i> , Milton 2007
	uzupełniająca	E. Fromm, <i>Anatomia ludzkiej destrukcyjności</i> , Poznań 2002

¹ Sekcja nauk humanistycznych, nauk społecznych, nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk medycznych i nauk o zdrowiu, nauk o sztuce.

² Historia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki medyczne, nauki o zdrowiu, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki o bezpieczeństwie, pedagogika, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki biologiczne, nauki chemiczne, nauki fizyczne, nauki o Ziemi o środowisku, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, sztuki muzyczne.

³ Przedmiot ogólny, przedmiot dziedzinowy w sekcji, przedmiot dyscyplinowy w sekcji, przedmiot specjalistyczny w dyscyplinie.

⁴ Ćwiczenia, wykład, seminarium.

⁵ Zgodna z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej.

		E. Fromm, <i>Zapomniany język: wstęp do rozumienia snów, baśni, mitów</i> , Warszawa 1972
--	--	---

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

<p>4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)</p> <p>C01 (wykład): Zapoznanie z wybranymi teoriami w psychologii, odnoszącymi się w istotny sposób do aspektu twórczości, wymiaru twórczego życia.</p> <p>C02 (wykład): Zapoznanie z wybranymi aspektami teorii psychoanalizy w ujęciu Zygmunta Freuda, Carla Gustawa Junga, Jacquesa Lacana, mającymi zastosowanie w kompleksowej interpretacji dzieła sztuki, zjawisk artystycznych.</p> <p>C03 (wykład): Omówienie społeczno-kulturowego wymiaru twórczości i ukazanie jej znaczenia dla różnych obszarów życia współczesnego.</p>
<p>4.2. Treści programowe</p> <p>Wprowadzenie do psychologii twórczości: Twórczość z perspektywy psychologicznej. Analiza etapów procesu twórczego według klasycznych i współczesnych modeli. Model czterech etapów Grahama Wallasa: przygotowanie, inkubacja, iluminacja, weryfikacja. Rola twórczości w rozwoju jednostki i społeczeństwa. Wprowadzenie do psychologii humanistycznej (Abraham Maslow, Carl Rogers) jako podstawy do zrozumienia twórczości w kontekście samorealizacji i autentyczności.</p> <p>Psychoanalityczne podejście do twórczości: Proces twórczy z perspektywy psychoanalizy. Twórczość jako sublimacja popędów seksualnych i agresywnych (Zygmunt Freud). Archetypy i proces indywidualizacji jako klucz do twórczości. Sztuka jako wyraz nieświadomości zbiorowej (Carl Gustaw Jung). Konflikt między symbolicznym porządkiem kultury a rzeczywistym. Sztuka jako wyraz „braku” i próba jego przezwyciężenia (Jacques Lacan). Lacanowska teoria braku: sztuka jako narzędzie krytyki kultury (prace Jacquesa Derridy inspirowane Lacanem).</p> <p>Twórczość artystyczna i choroba psychiczna: Relacja między twórczością a patologią psychiczną. Związek między geniuszem a szaleństwem. <i>Art brut</i> jako wyraz twórczości outsiderów. Analiza twórczości artystów zmagających się z chorobami psychicznymi. Teoria Prinzhorna: Artystyczny wymiar ekspresji psychicznie chorych. Teoria Michela Foucaulta: Szaleństwo jako alternatywna forma poznania i tworzenia.</p> <p>Sztuka i autoterapia: Twórczość jako narzędzie autoterapii i wyrażania emocji. Arteterapia: rola twórczości w procesach terapeutycznych. Sztuka jako metoda radzenia sobie z traumą i regulacji emocji. Teoria arteterapii jako procesu integracji wewnętrznej (Edith Kramer). Teoria sztuki jako przestrzeni przejściowej (Donald Winnicot).</p> <p>Społeczne i systemowe aspekty twórczości: Twórczość w kontekście kulturowym i społecznym. Relacje między jednostką a społeczeństwem w procesie twórczym. Twórczość jako reakcja na systemowe ograniczenia i kryzysy. Teoria pole artystycznego i kapitału kulturowego jako determinanty twórczości (Pierre Bourdieu). Teoria „klasy kreatywnej” w kształtowaniu społeczeństwa (Richard Florida).</p>

5. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Przedmiotowy efekt uczenia się	Doktorant, który zaliczył przedmiot	Odniesienie od efektów uczenia się w Szkole Doktorskiej (zgodnie z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej)
---------------------------------------	--	---

w zakresie WIEDZY:		
W01	dysponuje poszerzoną wiedzą z zakresu psychologii twórczości, ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy psychologii humanistycznej, obejmującą podstawy teoretyczne, zagadnienia ogólne oraz wybrane zagadnienia szczegółowe mające zastosowanie w twórczości artystycznej i projektowej	SD_W01
W02	dysponuje zaawansowaną wiedzą z zakresu tendencji w obszarze psychoanalizy i jej zastosowania w analizach służących prowadzonej tematyce badawczej lub artystycznej / projektowej	SD_W02
W03	Definiuje istotne problemy na potrzeby krytycznej analizy dzieła sztuki, bazującej na metodach psychoanalitycznych, z wskazaniem możliwych dróg jej rozwinięcia	SD_W07
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	potrafi zastosować wiedzę z obszaru psychologii twórczości, które mogą mieć zastosowanie w formułowaniu celów i przedmiotu działalności artystycznej / projektowej, formułować zagadnienia badawcze w zakresie dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacji dzieł sztuki, w której przygotowuje rozprawę doktorską	SD_U01
U02	potrafi zastosować wiedzę z obszaru psychologii twórczości do identyfikowania, formułowania oraz twórczego rozwiązywania złożonych problemów lub realizowania zadań artystycznych / projektowych	SD_U03
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	jest gotowy do twórczego, aktywnego działania przy podejmowaniu decyzji twórczych	SD_K04

6. SPOSOBY WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pismny			Kolokwium			Projekt			Aktywność na zajęciach			Praca własna			Praca w grupie			Inne		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć					
	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S
W01				+																	
W02				+																	
W03				+																	
U01									+												
U02									+			+									
K01									+			+									

7. KRYTERIA OCENY STOPNIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Wykład (W) ⁶	3,0	Kolokwium, projekt i aktywność na zajęciach zaliczone w przedziale 50-59%.
	3,5	Kolokwium, projekt i aktywność na zajęciach zaliczone w przedziale 60-69%.
	4,0	Kolokwium, projekt i aktywność na zajęciach zaliczone w przedziale 70-79%.

⁶ Niepotrzebne usunąć.

	4,5	Kolokwium, projekt i aktywność na zajęciach zaliczone w przedziale 80-89%.
	5,0	Kolokwium, projekt i aktywność na zajęciach zaliczone w przedziale 90-100%.

Przyjmuję do realizacji

.....